

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 111/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 134/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. februára 2010 doručená sťažnosť J. M., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 134/2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 23. apríla 2009 sťažovateľ podal okresnému súdu žiadosť o zmenu predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktorým bol jeho maloletý syn na čas po rozvode zverený do výchovy a opatery matky.

Po podaní návrhu boli v máji 2009 okresným súdom žiadané správy týkajúce sa podaného návrhu (žiadosti). Sťažovateľ podal 2. júla 2009 návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorý bol uznesením okresného súdu z 9. júla 2009 zamietnutý. Matka maloletého podala 29. septembra 2009 návrh na zvýšenie výživného. V novembri 2009 bol nariadený termín pojednávania na 15. december 2009. Pojednávanie bolo zrušené z dôvodu práceneschopnosti sudcu, o čom bolo v ten istý deň sťažovateľ písomne vyrozumý.

Sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní a žiadal, aby jeho vec bola pridelená na rozhodnutie inému sudcovi. Podpredseda okresného súdu podaním sp. zn. 1SprS/423/09 z 12. januára 2010 sťažovateľovi oznámil, že *„jeho sťažnosť hodnotí ako čiastočne dôvodnú... K inému zdržaniu pri vybavovaní veci nedošlo a súd pred práceneschopnosťou sudcu vykonal všetky úkony vo veci bez akýchkoľvek prietahov. Vzhľadom k tomu, že práceneschopnosť zrejme prekročí zákonom stanovené obdobie 6 týždňov, bude rozhodnuté o prerozdelení vecí práceneschopného sudcu medzi zostávajúcich sudcov poručenského oddelenia.“*

Postupom okresného súdu v predmetnej veci došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo podľa neho čiastočne uznal aj podpredseda okresného súdu. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že v súlade s § 176 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) okresný súd nerozhodol v šesťmesačnej zákonnej lehote, ktorá mu podľa neho poskytovala dostatočný priestor na rozhodnutie bez ohľadu na ním podaný návrh na vydanie predbežného opatrenia. Podľa sťažovateľa okresný súd nepreukázal

objektívne príčiny, ktoré by ospravedlňovali nečinnosť súdu, napriek práceneschopnosti sudcu, ktorému bola vec pridelená.

Sťažovateľ v sťažnosti požiadal ústavný súd aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu, že *„Okresný súd v Žiline vo veci starostlivosti o maloletého syna sťažovateľa koná liknavo, flagrantne a nezodpovedne, pričom preťahuje konanie ako aj samotné rozhodnutie vo veci vytvárajúc preťahy v konaní. Sťažovateľ konanie súdu pociťuje ako krivdu, nespravodlivosť, márnosť a právnu neistotu.“*

Súčasne sťažovateľ požiadal ústavný súd, aby mu ustanovil právneho zástupcu pred ústavným súdom.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že:

„1. Základné právo J. M. zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/134/2009 porušené bolo.

2. Okresnému súdu v Žiline sa vo veci sp. zn. 15P/134/2009 ukladá konať bez zbytočných preťahov.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi J. M. právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky vo výške 3 000,- eur (slovom tritisíc euro), ktoré je povinný vyplatiť Okresný súd v Žiline do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá Okresnému súdu v Žiline povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy konania na účet právneho zástupcu ustanoveného Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 134/2009.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd pripomína, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv, považuje za prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu, ktorý môže prispieť k urýchleniu konania, resp. odstráneniu nečinnosti súdu, sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti podľa citovaných ustanovení sťažnosť doručení okresnému súdu 22. decembra 2009, vybavenú podpredsedom okresného súdu 12. januára 2010 (sťažovateľovi doručení 22. januára 2010), po podaní ktorej bola vzápätí 1. februára 2010 podaná sťažovateľom sťažnosť ústavnému súdu.

Podpredseda okresného súdu vo svojej odpovedi sp. zn. 1SprS/423/09 z 12. januára 2010 konštatoval, že sťažnosť sťažovateľa je podľa neho čiastočne dôvodná, a taktiež ho informoval, že v prípade prekročenia zákonom ustanovenej lehoty šiestich týždňov trvania práceneschopnosti sudcu, ktorému bola vec pridelená, bude rozhodnuté o prerozdelení jemu pridelených vecí zostávajúcim sudcom poručenského oddelenia.

Podľa zistenia ústavného súdu okresný súd 13. januára 2010, teda okamžite po vybavení sťažnosti sťažovateľa na prieťahy v konaní, prideliť vec inému sudcovi, t. j. vykonal opatrenia pre účely nápravy namietaného porušenia sťažovateľom označených práv.

Ústavný súd podotýka, že podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu v tak krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu s ohľadom na dĺžku a priebeh predmetného konania, obsah odpovede podpredsedu okresného súdu z 12. januára 2010, ako aj následné okamžité pridelenie veci inému sudcovi na základe sťažnosti sťažovateľa na prieťahy v konaní, ktorým okresný súd odstránil stav nečinnosti, resp. urobil opatrenia na odstránenie nečinnosti v predmetnom konaní, sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu mal k dispozícii primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prieťahom vo veci samej (mutatis mutandis IV. ÚS 306/04, III. ÚS 73/05).

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010